Region Stockholm

Tillväxt- och regionplanenämnden

FÖRSLAG TILL BESLUT
2020-10-15

Vänsterpartiet

TRN 2020-0023
Ärende 3

Förteckning över delegationsbeslut om bidrag ur anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder

Vänsterpartiet anser att det är oacceptabelt att ge bidrag till Swedavia för att marknadsföra Arlanda med målsättningen att öka flygtrafiken där.

Flygandet hade börjat minska redan innan coronakrisen. 2019 var antalet resenärer till och från Arlanda enligt Swedavia 4 % färre än året innan. Förhoppningsvis var detta bara början på en trend där en ökad medvetenhet om flygets klimatpåverkan får allt fler att välja andra transportslag eller minska sitt resande, exempelvis genom att semestra i närområdet eller delta i möten på distans.

I det läge vi nu befinner oss i, med en skenande klimatkris som det största hotet mot vår framtida välfärd, är det avgörande att alla offentliga satsningar bidrar till omställningen till ett samhälle utan negativ klimatpåverkan. Att fortsätta med ”business as usual” är inget alternativ för oss som tar klimatforskningens varningar på allvar. Vänsterpartiet vill därför satsa på grön omställning som en väg ut ur krisen. De personer som arbetar inom flygbranschen ska erbjudas stöd för att kunna övergå till arbete i andra sektorer.

I underlaget till beslutet anges att ”Projektet bidrar även till miljömässig hållbarhet genom Swedavias klimatarbete inom den färdplan för fossilfritt flyg som flygbranschen tillsammans med regeringsinitiativet Fossilfritt Sverige tagit fram”, detta trots att syftet med det projekt som bidraget gått till är att ”stärka Sveriges internationella flygförbindelser” och inte att ställa om flyget. Enligt underlaget ska bidraget användas till ”extern konsulthjälp samt marknadsaktiviteter med utvalda, speciellt prioriterade flygbolag med syfte att skapa förutsättningar för ett återupptagande av flygtrafik”. Det är alltså tydligt att projektet inte kan förväntas bidra till minskad klimatpåverkan, då återupptagande av fossilt flyg med säkerhet tvärtom ger en kraftigt ökad klimatpåverkan. Beslutsunderlaget innehåller alltså felaktiga uppgifter.

Enligt data från Naturvårdsverket står flyget för omkring en tiondel av Sveriges klimatpåverkan ur ett konsumtionsperspektiv, inklusive höghöjdseffekten. Förespråkarna för ett fortsatt och ökat flygande framhåller ofta biobränslen och elflyg som lösningar på flygets klimatpåverkan, men dessa åtgärder är inte tillräckliga utan att själva flygandet också minskar. Biobränslen är inte utan klimatpåverkan och

behövs dessutom i många samhällssektorer, där flera är mer samhällsviktiga än flyget. Elflyg på längre sträckor ligger långt fram i tiden. Därför måste flygandet minska, speciellt i ett land som Sverige som står för en oproportionerligt stor del av flygandet internationellt sett.

Runt om i världen lyfts krav på att använda det fönster som uppstått i och med coronakrisen för att snabbt ställa om samhället. Swedavia vill istället, med regionens stöd, så snabbt som möjligt att allt ska återgå till det ”normala”. Men det Swedavia betraktar som normalt var i själva verket en långt värre kris än coronapandemin, där massflygande genom dess omfattande klimatpåverkan bidrog till att underminera förutsättningarna för vår framtida välfärd. Vi kan inte acceptera att gå tillbaka dit.

Förslag till beslut

att beslutet om beviljande av bidrag till Swedavia återkallas med hänvisning till felaktigheter i beslutsunderlaget.

att bedömningar av den förväntade klimat- och miljöpåverkan av beviljade projekt i fortsättningen redovisas för nämnden.